

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

К.В. Муравйов

2025 р.

ПРОГРАМА
ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ СПІВБЕСІДИ
з навчальної дисципліни
«Історія України»

Схвалено на засіданні кафедри
філософії та суспільних дисциплін
Протокол № 7 від 19 березня 2025 р.
Завідувач кафедри Т.В. Нич

Київ – 2025

Програма індивідуальної усної співбесіди з історії України

I. Пояснювальна записка.

Матеріали індивідуальної усної співбесіди з історії України включають 30 питань, що охоплюють історичний період «Історія України 1914 р. – початку ХХІ століття». Питання підготовлені за чинною програмою зовнішнього незалежного оцінювання, відповідно до блоку завдань, винесених на зовнішнє незалежне оцінювання у 2025 році.

Питання структуровані за трьома блоками: пп. 1-10 – Україна в роки Першої світової війни та революційних подій 1917-1921 рр.; пп. 11-20 – Україна у міжвоєнну добу і роки Другої світової війни; пп. 21-30 – Україна у повоєнні роки та в період після здобуття незалежності.

Всього вступнику задається три питання, по одному з кожного блоку. У разі потреби детальніше з'ясувати обсяг знань вступника та його рівень володіння навчальним матеріалом, у ході співбесіди йому можуть задаватися уточнюючі питання, що стосуються цих тем, зокрема, щодо ключових дат, подій, персоналій, хронологічної послідовності подій, причинно-наслідкових зв'язків між подіями тощо.

II. Теми питань, що виносяться на співбесіду.

Україна в роки Першої світової війни

Україна в геополітичних планах країн Антанти і Центральних держав. Позиція українських політичних сил щодо війни. Головна українська рада. Кость Левицький. Союз визволення України. Загальна українська рада. Воєнні дії на території України в 1914— 1917 рр. Українці в арміях воюючих держав. Українські січові стрільці. Василь Вишиваний. Політика Російської імперії та Австро-Угорщини на українських землях у 1914-1917 рр.

Початок Української революції

Революційні події в Україні в 1917- на початку 1918 р. Українізація армії. Еволюція поглядів політичних сил України в питанні самовизначення. Михайло Грушевський, Микола Міхновський та Симон Петлюра. Універсали Української Центральної Ради. Відносини УЦР з Тимчасовим урядом та більшовицькою Росією. Проголошення УНР. Кримськотатарський національний рух. «Всеукраїнський з'їзд рад» у м. Харків. Перша війна більшовицької Росії з УНР. Бій біля станції Крути. Події 1917 р. в Криму. Проголошення незалежності УНР. Окупація більшовицькою Росією України. Берестейський мирний договір. Вигнання більшовиків із території УНР. Похід Петра Болбочана на Крим. Конституція УНР.

Розгортання Української революції. Боротьба за відновлення державності

Павло Скоропадський. Гетьманський переворот. Українська Держава. Західноукраїнська Народна Республіка. Євген Петрушевич. Український національний рух на Буковині й у Закарпатті. Акт злуки УНР та ЗУНР. Українсько-польська війна 1918-1919 рр. Директорія. Друга війна більшовицької Росії з УНР. Більшовицький режим в Україні. Ухвалення Конституції УСРР 1919 р. Політика воєнного комунізму. Червоний терор. Військова інтервенція Антанти на півдні України. Денікінський режим в Україні. Повернення більшовицької влади. Перший Зимовий похід. Варшавська угода між УНР та Польщею. Польсько-радянська війна на території України. Другий Зимовий похід Армії УНР. Холодноярська республіка (1919-1922 рр.). Культурне та духовне життя доби Української революції. Василь Липківський.

Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні

Масовий голод в Україні 1921-1923 рр. Антирелігійна кампанія. Неп в УСРР. Вхідження УСРР до складу СРСР. Утворення Кримської АСРР. Національна політика радянської влади в УСРР. Суспільно-політичне життя. Ліквідація багатопартійності. Політика коренізації/українізації в УСРР. Згорання непу і перехід до директивної економіки. Індустріалізація. Кампанія з

ліквідації неписьменності дорослих. Культура та духовне життя у 1920-х рр. Микола Хвильовий.

Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні

Форсована індустріалізація, Насильницька колективізація. Примусові хлібозаготівлі. Опір селянства. Голодомор 1932-1933 рр. - геноцид українського народу. Масштаби та наслідки Голодомору. Масові репресії та їх ідеологічне виправдання більшовицьким режимом. Політичні процеси 1920-початку 1930-х рр. (Шахтинська справа, судовий процес у справі Спілки визволення України (СВУ)). Згортання українізації. Ідеологізація суспільного життя в Україні. Культ особи. Великий терор. Биківня та інші місця масових поховань жертв репресій. Національно-демографічні зміни. «Розстріляне відродження». Антирелігійна кампанія.

Західноукраїнські землі в міжвоєнний період

Правовий статус українських земель у складі Польщі. Національна політика та міжнаціональні відносини. Економічне і соціальне становище населення. Українська кооперація. Просвітні організації краю. Українські політичні і громадські організації. Українська військова організація та Організація українських націоналістів. Євген Коновалець, Андрій Мельник і Степан Бандера. Українські землі у складі Румунії. Українські землі у складі Чехословаччини. Суспільно-політичне й соціально-економічне життя Закарпаття у міжвоєнну добу. Карпатська Україна. Августин Волошин. Карпатська Січ. Культура та духовність. Політичне і культурне життя української еміграції.

Україна в роки Другої світової війни

Українське питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Радянсько-німецькі договори 1939 р. («пакт Молотова-Ріббентропа» і таємний протокол до нього). Початок Другої світової війни. Окупація Червоною армією Галичини, Волині, Північної Буковини, Хотинщини та Південної Бессарабії. Радянізація. Масові політичні репресії 1939-1940 рр. Початок німецько-радянської війни. Бойові дії в 1941-1942 рр. Відступ Червоної армії.

Мобілізаційні заходи. Злочини комуністичного тоталітарного режиму. Окупація України військами Німеччини та її союзниками. «Новий порядок». Масове знищення мирного населення. Голокост. Опір окупантам. Український визвольний рух. Проголошення Акта відновлення Української Держави. Поліська Січ. Українська повстанська армія. Роман Шухевич. Українсько-польське протистояння. Радянський партизанський рух. Бойові дії 1942-1943 рр. Вигнання німецьких військ та їхніх союзників з Правобережної та Південної України. Депортація кримських татар та інших народів Криму. Завершення бойових дій на території України. Українці у військових формуваннях держав Об'єднаних Націй. Внесок українського народу в перемогу над нацизмом. Українське питання на Тегеранській, Ялтинській і Потсдамській конференціях. Ціна війни. Культура й духовність.

Україна в перші повоєнні роки

Україна - співзасновниця ООН. Встановлення кордонів УРСР у міжнародних договорах. Посилення радянзації та репресії у західних областях УРСР. Український визвольний рух у 1944-1950-х рр. Василь Кук. Обмін населенням між Польщею й УРСР. Масові депортації (1944-1946 рр.). Операції «Вісла» і «Захід». Ліквідація УГКЦ. Йосип Сліпий. Внутрішньополітична й економічна ситуація в УРСР. Масовий голод 1946-1947 рр. Ідеологічні кампанії («ждановщина», «космополітизм»). «Чистки» творчої інтелігенції. Культура й духовність. Андрій Малишко, Володимир Сосюра, Максим Рильський.

Україна в умовах десталінізації

Участь українців у повстаннях у сталінських концтаборах. XX з'їзд КПРС. Десталінізація і часткова лібералізація суспільного життя. Зміни адміністративно-територіального устрою: входження Кримської області до складу УРСР. Зміни в управлінні господарством. Зародження дисидентського руху та його течії. Утворення Української робітничо-селянської спілки. Левко Лук'яненко. «Шістдесятництво». Утворення Клубу творчої молоді «Сучасник» у

Києві. Василь Симоненко, Василь Стус. Антирежимні виступи 1960-х рр. Культура й духовність.

Україна в період загострення кризи радянської системи

Ідеологічні орієнтири партійно-радянського керівництва. Конституція УРСР 1978 р. Економічна ситуація в УРСР. Дисидентський рух: течії, форми і методи боротьби. В'ячеслав Чорновіл. Українська громадська група сприяння виконанню Гельсінських угод. Самвидав. Кримськотатарський національний рух. Мустафа Джемільєв. Культура й духовність. Сергій Параджанов, Іван Миколайчук, Олесь Гончар.

Відновлення незалежності України

Початок перебудови в СРСР. Чорнобильська катастрофа. Стан економіки. Шахтарські страйки. Гласність і політичний плюралізм. Український національно-демократичний рух. Зміни в політичному керівництві УРСР. Формування багатопартійної системи. Вибори до Верховної Ради УРСР і до місцевих рад 1990 р. Декларація про державний суверенітет України. Революція на граніті. Створення Автономної Республіки Крим (АРК). Меджліс кримськотатарського народу (червень 1991 р.). Спроба державного перевороту в СРСР у серпні 1991 р. Акт проголошення незалежності України. Референдум і вибори Президента України 1 грудня 1991 р. Леонід Кравчук. Розпад СРСР. Міжнародне визнання України. Культура. Духовне відродження.

Становлення України як незалежної держави

Державотворчі процеси в незалежній Україні. Повернення кримських татар на батьківщину. Статус Криму. Суспільно-політичне життя. Особливості формування багатопартійності. Конституція України. Економіка України в 1991-1998 рр. та в 1998-2004 рр. Леонід Кучма. Запровадження гривні. Демографічні та міграційні процеси. Олігархічна система. Початок інтеграції в європейський і світовий простір. Політична розбудова суспільства. Рухи протесту на початку 2000-х рр. Помаранчева революція. Віктор Ющенко. Україна в системі міжнародних відносин. Культура й духовність.

Творення нової України

Суспільно-політичне життя України в 2005-2013 рр. Авторитарний режим Віктора Януковича. Революція Гідності. Небесна Сотня. Російсько-українська війна. Анексія Росією Криму. Перший період збройного конфлікту на Сході України (початок квітня – до 19 вересня 2014 р.). Іловайська трагедія. Другий період – локалізація конфлікту, введення стабілізаційної операції на Сході та Півдні України. Третій період російсько-української війни: широкомасштабне вторгнення російських збройних сил, битва за Київ (24 лютого - 1 квітня), потоплення ракетного крейсера «Москва», бої за м. Маріуполь, о. Зміїний, Харківська та Херсонська наступальні операції Сил оборони України. Військові події 2023 р. (протистояння з російським загарбниками : бої під м. Авдіївкою та м. Бахмутом, битва за м. Соледар; підрив російськими військовими Каховської ГЕС; розблокування Чорного моря). Добровольчі батальйони. Волонтерський рух. Реакція світової спільноти. Соціально-економічний розвиток України до і після 2014 р. Петро Порошенко. Євроінтеграційний поступ України: угода про асоціацію між Україною та ЄС, режим безвізового в'їзду в країни ЄС для громадян України. Культура й духовність. Надання томосу про автокефалію Православній церкві України. Президентські вибори 2019 р.

III. Критерії оцінювання.

Відповідь вступника оцінюється в шкалі від 100 до 200 балів. Для успішного складання випробування у формі індивідуальної усної співбесіди абітурієнту необхідно набрати не менше 100 балів. Конкурсний бал округляється з точністю до 0,01.

При оцінюванні усної відповіді беруться за основу такі критерії:

- а) повнота і правильність відповіді на конкретне питання;
- б) загальна кількість правильних відповідей;
- в) мовленнєве оформлення відповіді (зв'язність, обґрунтованість, логічна послідовність, вичерпність).

Бали	Критерії оцінювання
175-200 балів	<p>Абітурієнт:</p> <p>глибоко та всебічно розкриває зміст питань, що обговорюються;</p> <p>вичерпно відповідає на всі питання;</p> <p>оперує статистичними даними, коректною термінологією, точними датами, конкретними історичними прикладами.</p>
150-175 балів	<p>Абітурієнт:</p> <p>розкриває основний зміст питань, що обговорюються;</p> <p>вичерпно відповідає на більшість поставлених питань, але допускає окремі неточності;</p> <p>оперує точними датами, вказує на ключові тенденції, події та персоналії, пов'язані з темою, що обговорюється.</p>
125-150 балів	<p>Абітурієнт:</p> <p>розкриває окремі аспекти питань;</p> <p>надає аргументовану, але не завжди чітку та вичерпну відповідь на більшість із поставлених питань;</p> <p>здатний самостійно виявляти і виправляти допущені помилки та неточності.</p>
100-125 балів	<p>Абітурієнт:</p> <p>має узагальнене уявлення стосовно питань, які обговорюються;</p> <p>відповідає на окремі питання, допускаючи при цьому суттєві помилки;</p> <p>визначає основні причини та наслідки історичних подій;</p> <p>здатний виявляти і виправляти допущені помилки за допомогою навідних питань.</p>

Менше балів (не склав)	100	Абітурієнт: не володіє матеріалом, передбаченим програмою; його знання та розуміння навчального матеріалу не досягають рівня мінімальних вимог.
---------------------------	-----	--

IV. Рекомендована література.

1. Бойко О. Історія України : посібник для студ. вищ. навч. закладів. Київ, Видавничий центр «Академія», 2023. 560 с.
2. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації XIX–XX ст. Київ, 2019. 656 с.
3. Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України. – Київ: Портал, 2021. – 432 с.
4. Даниленко В. Україна в 1985–1991 рр.: остання глава радянської історії. Київ, 2018. 278 с.
5. Кондратюк К., Качмар В. Новітня історія України (1945–2020 роки): навч. посіб. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2020. 212 с.
6. Мицик Ю., Бажан О. Історія України : навч. посіб. — К. : ТОВ Видавництво «КЛІО», 2015. — 677 с.
7. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності / Пер. з англ. Р. Ключко. – Х., 2016. – 496 с.
8. Поле битви – Україна. Від «володарів степу» до «кіборгів». Воєнна історія України від давнини до сьогодення / Б. Черкас та ін. Харків, 2016. 352 с.
9. Снайдер Т. Перетворення націй. Польща, Україна, Литва, Білорусь, 1569–1999. Київ: Дух і Літера, 2012. 460 с.
10. Сайт Українського інституту національної пам'яті <https://uinp.gov.ua/informaciyni-materialy/rosiysko-ukrayinska-viyna-istorychnyy-konteks>